

Walt, Jean en de sprookjeswinkel

De Bosrandcup

Theodore van Houten
Illustraties: Elsbeth Gorter

Walt, Jean en de sprookjeswinkel

Walt en zijn zusje Jean wonen in een hele grote stad. Ze zijn een tweeling. Allebei geboren op dezelfde dag, met dezelfde papa en dezelfde mama. Soms gaat hun vader of moeder, of een buurman of buurvrouw, of een van hun oma's of opa's met Walt en Jean de stad in, een eindje varen, naar de dierentuin of het park.

Op een dag nam één van hun opa's Walt en Jean mee. Ze waren bijna jarig en mochten daarom een cadeau uitzoeken, een boek. Hun opa nam hen mee naar een grote winkel, de hele zaak door. Het was een enorm gebouw, zo groot als wel honderd peuterspeelzalen of schoolklassen.

Opa moest zijn kleinkinderen die dag de hele middag zoet houden. Op zo'n dag nam hij ze daarom wel eens mee naar de bioscoop, de kinderboerderij of zelfs een enkele keer naar de kermis. Maar deze dag was het weer niet zo mooi. Nu en dan spetterde het regendruppeltjes, en dan kun je beter binnen zijn. Dus gingen ze niet naar de dierentuin of de kermis. Zo kwamen ze terecht in die grote winkel.

‘Hier hebben ze van alles,’ zei opa, en ze gingen met zijn drieën het winkelgebouw binnen. Hier kwamen zoveel mensen, dat het wel leek alsof er wespen of bijen in en uit vlogen, of dat er mieren in en uit liepen. Dit was een warenhuis met veel etages. Je kon er steeds maar weer een trap omhoog, en dan verkochten ze daar boven aan die trap weer heel andere spullen dan op de etage eronder. Als je de winkel binnenkwam waren er allerlei spullen voor dames en meisjes: geurtjes, schoenen, parapluï, handschoenen, oorbellen en lippenstift.

Een etage hoger waren andere dingen te vinden, zoals muziek, meubels, tapijten. En zo ging dat maar door, trap, na trap, na trap, tot de zolder en het plafond onder het dak.

Steeds stond er een medewerker, een verkoper, die een vest van de winkel aan had. Een keurig nette mijnheer of mevrouw, die altijd hetzelfde vroeg:

‘Kan ik u ergens mee van dienst zijn. Kan ik u misschien ergens mee helpen?’

Ja, dat kon hij. Want de opa van Walt en Jean zei:
'Dit zijn mijn kleinkinderen. Heeft u een mooi sprookjesboek?
Dan kan ik ze 's avonds voorlezen, voor ze gaan slapen. Ze
logeren bij me en ik vind het wel lekker, als ze 's avonds gaan
slapen, want ze moeten tenslotte nog groeien.'

De verkoper in het vest van de winkel antwoordde:

‘Op de bovenste etage verkopen wij boeken voor iedereen, voor grote mensen, kleine mensen, er tussenin, noem maar op.’

Boven in de winkel was inderdaad een boekenafdeling. Opa, Walt en Jean gingen er op onderzoek uit.

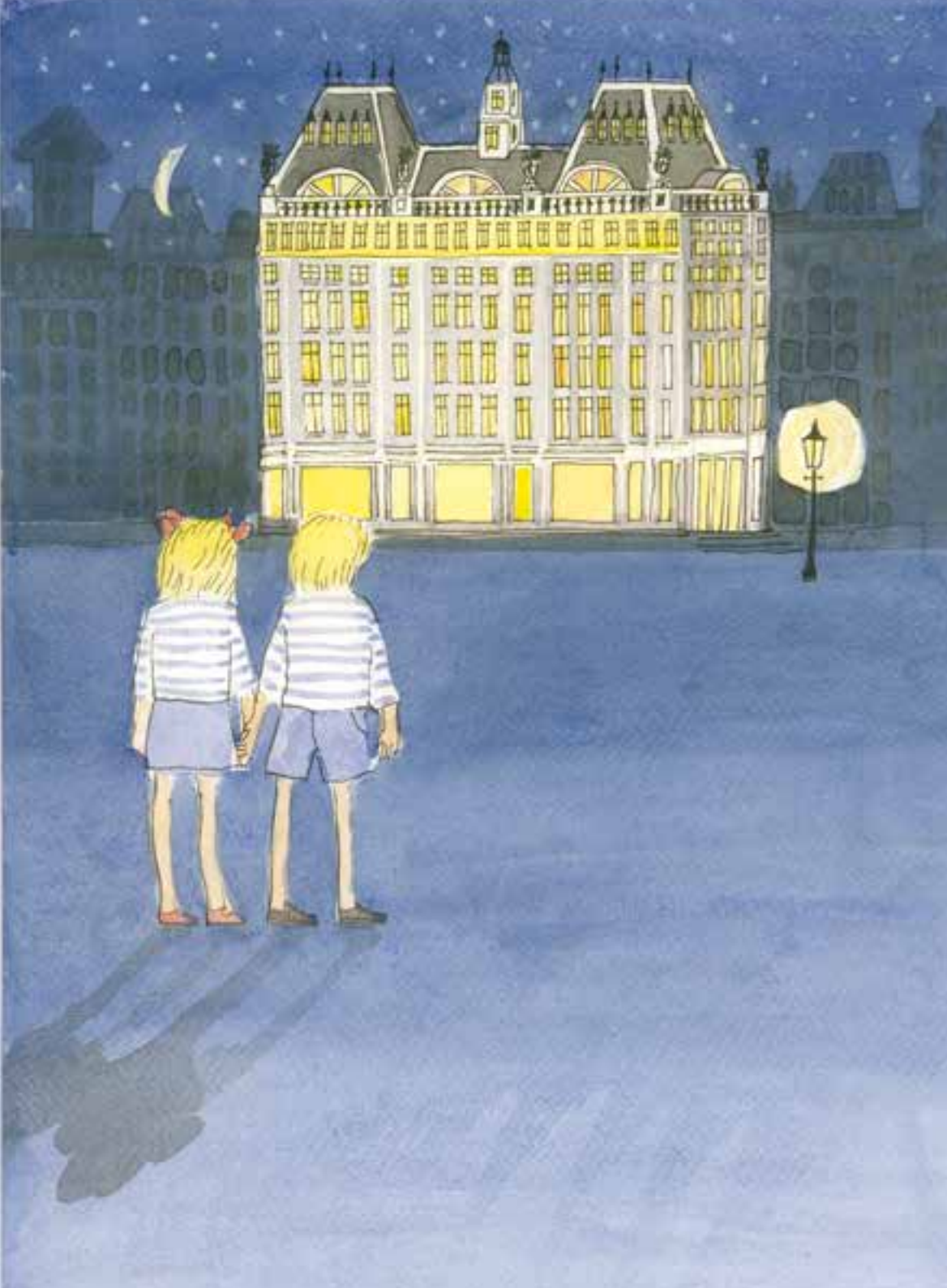
De kinderen keken hun ogen uit. Opa zag dikke boeken: Andersen, Grimm, Perrault, Verhalen van 1001 Nacht.... Prachtige sprookjesboeken. De verkoopster liet zo’n dik boek aan de kinderen zien en opa vroeg: ‘Willen jullie dat ik straks hieruit voorlees?’

‘Ja,’ zeiden Walt en Jean in één adem....

Zoals het wel vaker gaat, waren Walt en Jean bij oma thuis nog lang niet moe. Opa was dat wel, maar toch las hij Walt en Jean een paar sprookjes voor, tot ze eindelijk in slaap vielen.

Het was een lange dag geweest, daar in die grote winkel en na de sprookjes die hun opa vertelde. Ze deden hun ogen dicht...

Aan een plein midden in de stad stond een groot gebouw. In verlichte letters stond er Het Wespennest op. Walt en Jean gingen door de draaideur naar binnen. Daar stond een mevrouw die bij de winkel hoorde.

SPROOKJESARTIKELen

Ze vroeg vriendelijk: ‘Hallo, wat zoeken jullie?’

‘Sprookjesboeken,’ zei de tweeling.

‘Die vinden jullie in de sprookjesafdeling, op de hoogste verdieping, vijf trappen op, achteraan, in de hoek.’

De tweeling nam de trap. Ze verbaasden zich erover dat elke etage zo anders was. Er was zelfs een restaurant,

waar het naar thee, koffie en appeltaart rook. Op de bovenste verdieping stond een bordje. Het leek op een lange mouw, met een hand eraan, die naar de achterkant van het warenhuis wees. Er stonden letters op de mouw: Sprookjesartikelen, sprookjesboeken, en zo voort. Ze volgden de richting van de wijsvinger van de hand. En verderop vonden ze inderdaad een poort. Er stonden grote letters in een boog boven: HIER AL UW SPROOKJESARTIKELEN.

Ze gingen naar binnen. Daar bleek zich een aparte afdeling te bevinden.

Er stond weer een jonge man.

‘Welkom,’ zei hij, ‘mijn naam is Sinkel, ik ben hier de chef van de afdeling.

Waarmee kan ik jullie van dienst zijn?’

‘We willen even rondkijken,’ zei de tweeling. Het eerste wat ze zagen was een afdeling HUISHOUDELIJKE ARTIKELEN. Er stonden heksenketels in allerlei maten, en bijbehorende lepels, een eierrek voor gouden en gewone eieren, en een Russische notenkraker in de vorm van een pop. Er stonden ook spinnewielen. ‘Die verkopen we heel veel, ze zijn geschikt voor wol, maar ook voor stro of gouddraad,’ zei mijnheer Sinkel. ‘En zoals je ziet hebben we ook weefgetouwen. Er wordt in sprookjes wat afgeweven en gesponnen.’ Er lagen ook nog naaigarnituren en scharen voor dappere snijdertjes.

‘Heeft u ook sprookjesboeken?’ vroeg Walt.

‘Wilt u maar even meelopen,’ vroeg de verkoper, ‘naar de boekenafdeling?’

Ze volgden de vriendelijke mijnheer Sinkel en kwamen bij een grote boekenkast terecht. ‘Dit is de boekenhoek van de sprookjesafdeling,’ zei de verkoper.

‘Kijk,’ zei hij, ‘hier staan alle sprookjesboeken: Duizend en één nacht, de gebroeders Grimm, Charles Perrault, Hans Andersen, en zo meer.’ De kinderen keken hun ogen uit, zoveel dikke boeken er stonden, met goud en krullen

versierd, en prachtige platen erin. Ze bladerden er doorheen en leken de tijd helemaal te vergeten.

Maar mijnheer Sinkel zei: 'We hebben nog meer boeken hoor,' en hij leidde de tweeling door de boekenhoek.

Er was een plank: TOVERBOEKEN. 'Die worden natuurlijk vooral door goochelaars, heksen en tovenaars gekocht,' verklaarde de verkoper. 'Er staat van alles in over toverkunst en magie, wat bijna hetzelfde is, trouwens. Het zijn boeken, die je niet overal kunt kopen hoor. En ook prijzig. Deze boeken zijn zeldzaam, er zijn er maar weinig van in de handel.'

Hij opende een toverboek. Er stonden vreemde tekens en getallen in. ‘Dat zijn formules,’ zei mijnheer Sinkel. Toveraars en heksen kunnen die begrijpen, en alchemisten en scheikundigen, verder begrijpt niemand daar iets van. Maar er bestaat toch al een toverboekje voor beginners.’

‘Tjonge, heeft u nog meer, dan alleen toverboeken?’ vroegen Walt en Jean.

‘Jazeker,’ zei de behulpzame verkoper, ‘we hebben kookboeken voor heksen. Daar staan de vreemdste recepten in, voor allerlei brouwsels.’

‘Wat bijvoorbeeld?’ vroeg Jean.

‘Nou, recepten om onzichtbaar te worden, of groot, of juist heel klein. Er staan recepten in, die heel nauwkeurig moeten worden toegepast, een snufje van dit of van dat teveel of te weinig, kan vreselijke gevolgen hebben. Ja er staan ook afschuwelijke gerechten in, die geen mens zou willen eten.’

‘O, wat eng,’ zei Walt, ‘rabarber zeker, of postelein?’

‘Nee, het valt wel mee hoor,’ zei mijnheer Sinkel, ‘heksen en tovenaars zijn heel precies in hun werk, anders zou het maar een rommeltje worden. Het zijn net apothekers.’

De kinderen lieten hun ogen gaan over de boekenplanken met sprookjesverhalen, toverboeken, kookboeken en heksenrecepten. Ze werden steeds nieuwsgieriger naar wat de sprookjeswinkel nog meer te bieden had. De vriendelijke mijnheer Sinkel nam de tweeling mee naar de volgende afdeling.

‘Hier is de schoeiselhoek,’ zei de verkoper. ‘Hebben jullie misschien schoenen nodig?’

Walt en Jean keken naar hun wel wat versleten kinderschoentjes. ‘Misschien wel.’

‘Wij hebben hier allerlei modellen,’ zei de verkoper, ‘in de meest gangbare maten.’ Hij maakte een grote schoenendoos open en nam er twee flinke laarzen uit. ‘Dit zijn zevenmijlslaarzen. Elke stap die je er mee neemt, brengt je zeven mijlen verderop, zeg maar buiten de stad, of een heel dorp verder. Het zijn heel snelle laarzen. Ze zijn niet goedkoop, wèl wereldberoemd. Er is niemand op de wereld die nog nooit van Kleinduimpje en de zevenmijlslaarzen gehoord heeft.’

Walt en Jean keken met verbazing naar de zevenmijlslaarzen, die een veel grotere maat hadden dan de schoenen van al hun opa’s bij elkaar. ‘Hier hebben we de kattenlaarzen,’ zei de verkoper en hij liet het model zien waar de gelaarsde kat in rondliep. De kattenlaarzen waren

prachtig gepoetst. ‘Dat moet wel’, zei de verkoper, ‘want katten vinden poetsen heel belangrijk.’

‘En hier zijn de beroemde schoentjes, die uit zichzelf dansen...’ De verkoper haalde een paar rode schoentjes uit hun doos en inderdaad, ze maakten uit zichzelf kleine danspasjes.

Jean, die met grote ogen naar de rode dansschoentjes keek, was nog verraster toen de verkoper een hele mooie doos opende, waar niets in zat, alleen wit pakpapier.

‘Dit zijn de nieuwe schoenen van de keizer,’ zei hij en Walt en Jean staarden verwonderd naar wat ze *niet* zagen.

‘Ik mis nog iets,’ zei Jean, ‘glazen muiltjes voor Assepoesters.’

De verkoper keek op en zei: ‘Die zijn te krijgen op de glasafdeling, zullen we daar straks even naar toe lopen? Dat is de laatste afdeling van de Sprookjeswinkel.’

Eerst liepen ze langs een grote bakkersvitrine vol borstplaat, peperkoeken, sprits en amandelspijs, waar het heerlijk rook. Er hing een bordje boven: KNIBBEL-KNABBEL-KNUISJE, HAAL HIER UW BOUWMATERIALEN! Er werd ook ijzersterke Zwaan-kleef-aan lijm verkocht. Er stond zelfs een kolossale schoen. Zo groot als een caravan, met een deur en raampjes erin. ‘Kijk,’ zei de verkoper, ‘dit is een complete ouderenwoning. In een Engels rijmpje woont daar een oude vrouw in, met nog een heel stel kinderen ook. Deze schoenwoning is compleet uitgerust leverbaar.’

Daarnaast was een kledingafdeling. ‘Wat vinden jullie van dit rode kapje?’ vroeg de verkoper, ‘of van deze boswachterhoed met een veertje?’ Er was een ruim assortiment hoofddeksels voor kabouters, kleine mutsjes, leverbaar in zeven verschillende kleuren. Er was een leeg klerhaakje: ‘De nieuwe kleren van de keizer.’ Ze hadden er ook punthoeden voor tovenaars en wat kleinere modellen voor heksen, en toverhoeden. ‘Die werken alleen met hulp van een toverstaf, die is te krijgen op de toverafdeling hiernaast.’

En wat daar niet allemaal te krijgen was... Toverpoeder in diverse verpakkingen en kleuren, toverstaven die op rood-witte zuurstokken leken. Toverdrank in flesjes. De toverstaven, soms krom en grillig, waren er in alle maten en kleuren. Jean pakte een toverstaf uit een emmer vol van die mooie gekleurde stokjes, en maakte er een gebaar mee, als een goochelaar. Maar er gebeurde niets. Helemaal niets. 'Doen ze het wel, hoe werken ze?' vroeg Walt. 'Elke toverstaf en ook de andere toverartikelen hebben een code en een wachtwoord. Als je die niet kent, gebeurt er helemaal niets.' 'O,' zei Walt, zoiets had hij opa ook al eens horen zeggen. De toverstaafjes leken in het gebruik wel een beetje op een afstandsbediening.

Even verderop hing een bord: SPEELGOED & MUZIEKINSTRUMENTEN. Hier lagen dozen met een ganzenbord, Koning Arthurs schaakspel, pakjes speelkaarten, toverdozen, poppen, en een kistje met standvastige tinnen soldaatjes.

Boven een vitrine stond ORIGINEEL ITALIAANS GEPETTO SPEELGOED. Het waren houten poppen en figuren, heel mooi uitgevoerd in kleur. ‘Die Pinokkio daar,’ vertelde mijnheer Sinkel, ‘is heel erg in trek’. Maar de rest van het houten speelgoed zag er ook mooi uit. Bij de muziekinstrumenten was een toverfluit te vinden en een schalmei voor herders en varkenshoeders. ‘En deze toverviool,’ legde mijnheer Sinkel uit, ‘is midden in een bos gebouwd, in Mittelwald, door de beroemde gebroeders Grimm.’ Het pronkstuk van de muziekafdeling was een gouden harp. ‘Een replica,’ zei mijnheer Sinkel, ‘van de harp uit het sprookje van Jack en de bonenstaak. En we hebben ook nog de ratel van de varkenshoeder, die dansjes speelt, en zijn beroemde pannetje, waar muziek uitkomt als het water kookt.’ ‘Net als bij een fluitketel?’ vroeg Jean, ‘Ja, ongeveer zo.’ Mijnheer Sinkel ging verder: ‘Hier is nog een luit en een trommel, bestemd voor de Bremer stadsmuzikanten, maar daar is niets van terechtgekomen, die hebben nooit iets met deze instrumenten gedaan en nu staan ze hier...’ Er hing een plaatje aan de muur van een

fluitspeler met een sliert kinderen achter zich aan. ‘Dat is de rattenvanger van Hameln,’ zei mijnheer Sinkel, ‘die fluit is niet meer leverbaar.’

De afdeling ernaast was breed aangelegd. Het was een grote zaal met het opschrift: TRANSPORTMIDDELEN. En wat ze daar verkochten?

‘Kijk,’ zij de verkoper, ‘hier verkopen wij vliegende tapijten en bezems. Het is een groot deel van de winkel, want de kopers willen meestal even proefvliegen.’ Er lagen prachtige Oosterse kleden met allerlei bonte patronen en franje langs de randen. ‘Ze zijn erg in trek,’ zei de verkoper, ‘voor de wet zijn het maar tapijten, er is geen vliegbrevet of rijbewijs voor nodig, en zo is het ook met de bezems.’

‘Zit er wel verlichting op?’, vroeg Walt, ‘want dat is op een fiets heel belangrijk.’ ‘Nee,’ zei de verkoper, ‘op een tapijt kan eigenlijk alleen overdag gevlogen worden. Alleen het model Alladin is met verlichting leverbaar, daar hoort een wonderlamp bij. Heksen vliegen graag bij maanlicht, kijk maar eens in de sprookjesboeken. Zij houden zich aan geen enkele wet, daar zijn het heksen voor, maar het zijn hier goeie klanten. Vliegtapijten en toverbezems zijn internationaal, je vliegt er zo de grens mee over.’

Er kwam juist op dat moment een bekende heks aan. 'Kan ik u ergens mee helpen mevrouw Gretta?' Vroeg de verkoper. 'Nou,' zei de heks, 'ik kijk even rond', en ze liep van bezem tot bezem, voelde aan de wilgentakken en de steel en ging zelfs even op een bezem zitten, 'het raketmodel,' verduidelijkte de verkoper.

Heks Gretta zette haar onderzoek tussen de bezems voort en de verkoper nam de tweeling intussen mee naar de volgende afdeling: mandjes.

‘Kijk’, zei de verkoper, hier is een hengselmand, model Roodkapje, je kunt er koekjes en broodjes mee naar je oma brengen. Er hoort een rood doekje over. We hebben ook nog een model *Hans & Grietje*. Dat heeft twee handvatten en je kunt ook hier goed stukjes brood in meenemen. We hebben nog een model, dat niet zo gangbaar is, ‘Hans’. Dit artikel komt voor in het sprookje *Domme Hans*. Hij kwam er mee thuis met een stelletje appels. Die had hij geruild voor van alles, hij was begonnen met een paard, toen een koe, een schaap, een geit, een konijn, een stel appels. Er is niet zoveel vraag naar, hij is in de aanbieding. Wie hem koopt, krijgt er een zak appels bij.’

Ze liepen verder naar een hoek van de sprookjesafdeling. UURWERKEN stond er. ‘Hier hebben we opwindbare artikelen,’ zei de verkoper. Meteen viel een grote klok op. ‘Dat is de geitjesklok, die wordt vooral aan plattelanders verkocht, en soms aan kinderboerderijen. Er kunnen zeven jonge geitjes in, als ze zich willen verstoppen.’ Nog een artikel van deze afdeling leek helemaal niet op een klok.

Het was een metalen vogeltje met een sleuteltje. 'Dat is de Japanse nachtegaal. Zo één kreeg de Chinese keizer cadeau. De echte nachtegaal van de keizer werd daar verdrietig van. Deze zingt echt als hij opgewonden is. Als je zijn kopje naar rechts draait zingt hij Stravinsky, naar links Loevendie.'* In een vitrine lag een dik zakhorloge, een knol, met lichtgevende wijzers en cijfers. Zo'n horloge had het konijn in *Alice in Wonderland*. In een aardedonker konijnenhol zou je nog kunnen zien hoe laat het is.

* Zie blz 64

Naast de uurwerken – er waren ook nog koekoeksklokken en speeldozen – bevond zich de matrassenafdeling. Er was een gewone strozak voor varkenshoeders en herders en een hele rij matrassen in zachte kleuren, met gouden stiksels. Er waren kroontjes op geborduurd. ‘Dit zijn matrassen voor gevoelige prinsessen,’ zei mijnheer Sinkel, ‘wie er twaalf koopt, krijgt er een erwt bij. Jullie zullen wel begrijpen dat wij Hofleverancier zijn. Wij verkopen aan koninklijke families evengoed als aan tovenaars en heksen. De klant is hier altijd koning.’

‘Kom’, zei mijnheer Sinkel, ‘ik laat jullie de glasafdeling zien.’ En aan het eind van de gang was een deur met matglas en kristallen letters erop: KRISTAL VOOR AL. Overal stonden bordjes: BREEKBAAR. Er was een wand vol spiegels. Op de gouden lijst van een met kroontjes versierde spiegel stond in krulletters geschreven:

Spiegeltje aan de wand, wie is de mooiste in dit land?

Er was een iets grotere, eenvoudige spiegel, die op een klein deurtje leek: ‘Toegang tot Spiegelland’. Bij beide spiegels hoorde een gebruiksaanwijzing, in spiegelschrift. Die kon je alleen in de spiegel lezen. Onder de versierde spiegel met de krulletters stond een vitrine, een kastje, met glazen schoentjes. Er stond een bordje bij: ‘Slechts in één maat verkrijgbaar.’ Verderop stonden allerlei flessen. ‘Hier kunnen geesten in wonen.’ Op een fles van groen glas stond: AZIJNGEEST. Op de toverdrankflessen in allerlei kleuren stonden vreemde tekens. Er lag een prisma, een driehoekig stuk glas, waar gekleurd licht uit kwam dat op de regenboog leek. Er was een glazen kistje, waar in geslapen kon worden.

‘Hier is onze trots,’ zei mijnheer Sinkel, ‘onze collectie glazen bollen.’

Een hele kast vol glazen en kristallen bollen, van de kleinste knikkertjes tot grote stuiters en een plank vol kristallen bollen. ‘Daarmee kunnen tovenaars en heksen in de verte en in de toekomst kijken.’ Er was een donkere glanzende bol van rookglas. ‘Die is speciaal voor zwartkijkers en doemdenkers,’ verduidelijkte mijnheer Sinkel. Maar één van de bollen was van lichtroze glas gemaakt, ‘voor mensen die alles door een roze bril zien.’ Bij één van de kristallen bollen stond een bordje: SHOWROOM MODEL – INKIJKEXEMPLAAR. ‘Deze werkt,’ zei mijnheer Sinkel, ‘kijken jullie maar eens wat daar te zien is.’

Walt en Jean gingen goed voor het showroom model zitten en keken in de diepe glazen bol.

Het was een beetje schemerig. Walt zag een gordijn, dat hij herkende. ‘Zie je,’ zei Jean, ‘dat is het gordijn van onze logeerkamer bij opa en oma.’ ‘Ja en dat bed...’ Walt en Jean wreven hun ogen uit en zagen nu hun logeerkamertje. Daar waren ze nu, niet meer bij de glazen bollen op de sprookjesafdeling... Opa kwam op dit moment binnen. ‘Komen jullie ontbijten kinderen, en hebben jullie goed geslapen?’ Ja, ze hadden heerlijk geslapen, en gedroomd van alle sprookjes.

De Bosrandcup

Het was bedtijd. Opa zou nog een verhaal vertellen. Daar kun je dan lekker over dromen als je eenmaal slaapt. Het was die dag druk geweest. Er was een voetbalwedstrijd gespeeld, waar veel mensen het over hadden. Sommigen hadden vlaggetjes bij zich en hoedjes en toeters in bepaalde kleuren. De twee clubs die tegen elkaar speelden, hadden hun eigen kleuren en eigen tenue en ze zongen een eigen lied.

‘Vertel eens over voetbal, opa’, vroegen Walt en Jean. ‘Ja,’ zei Jean nog, ‘voor jongens en meisjes.’

‘Nou’, zei opa, ‘ik was lid van een club en bijna elke week speelden we een wedstrijd. Op een dag zagen we, voordat we begonnen, een egel over het veld lopen. Wat moest die egel daar? Later bedacht ik, dat egels misschien ook wel voetballen en hun eigen club hebben.’

‘Vertel opa, over de voetbalegels,’ zei Jean enthousiast. Opa dacht even na en vertelde...

Een bekende voetbalclub aan de rand van het bos was Go Ahead Egels, met trainer Leo Boomhakker. Ze speelden wedstrijden tegen andere dieren, die allemaal begrepen dat dit een goed elftal was, waar je je vingers aan kon prikken. Een botsing met een egel, daar had geen enkel ander dier zin in. Want egels hadden geen haren op hun rug, maar scherpe naaldjes. Die staken ook door hun voetbalshirt heen. Een echt voetbalveld hadden de Egels niet, maar wel een wei, waarvan een paar schapen het gras kort hielden. Er waren geen doelpalen. In plaats daarvan werden twee molshopen gebruikt aan elke kant van het veld. Onder die hopen en de voetbalwei woonden de mollen, die bij het voetballen als scheidsrechter en lijnrechters het spel in de

gaten hielden. Deze mollen maakten ook de lijnen op het veld.

Overall waar nog een beetje natuur is, zijn dierenclubs in afdelingen. De grote, middelgrote en kleinere dieren hebben allemaal hun eigen afdeling. Schapen, herten, geiten, zwijnen en varkens spelen tegen elkaar. De egels, bevers, konijnen en hazen en zo, hebben ook hun eigen afdeling en zo ook de muizen, ratten, hermelijnen, eekhoorns, kikkers en padden. Ik heb nog eens een belangrijke wedstrijd, een 'derby', gezien, tussen Kickers '06 en Padden Boys. De kikkers wonnen overtuigend, zij speelden veel sneller. Ze hadden groen-geel gestreepte shirts, de padden een rood shirt, met witte stippen.

Op een dag zou het team van Go Ahead Egels spelen tegen Grachtengordeldieren '78, een bekende club uit de stad. Het ging om de jaarlijkse Bosrandcup, een zilveren beker in de vorm van een eikel, met eikenblaadjes eromheen. Elke club was er heel trots op, als ze die beker wonnen. Dat was elk voorjaar weer spannend, de strijd om de Bosrandcup. Dit keer waren de Egels en de Grachtengordeldieren de teams die het jaar daarvoor de beste resultaten bij elkaar gevoetbald hadden.

Iedereen dacht dat de Grachtengordeldieren in het voordeel waren. Zij hadden namelijk geen last van de naalden van de egels vanwege hun harde gladde pantser. Gordeldieren waren niet zo beweeglijk, maar ze waren voor de egels beslist niet bang. Ze waren bijna nergens bang voor, zo leek het. Het werden lefgozers genoemd.

Met een bus vol supporters was Grachtengordeldieren '78 uit de stad naar de wei gekomen voor de bekerwedstrijd. De supporters schreeuwden en zongen met overtuiging een lied:

Door het gepantserde team uit de stad
Gaan alle boe-ren,
Gaan alle boe-ren,
Gaan alle boe-ren op hun gat!

Een mooi, gevoelig lied was het niet. De Grachtengordeldieren noemden iedereen die niet uit hun stad kwam een 'boer'.

Ook de Egels hadden een clublied:

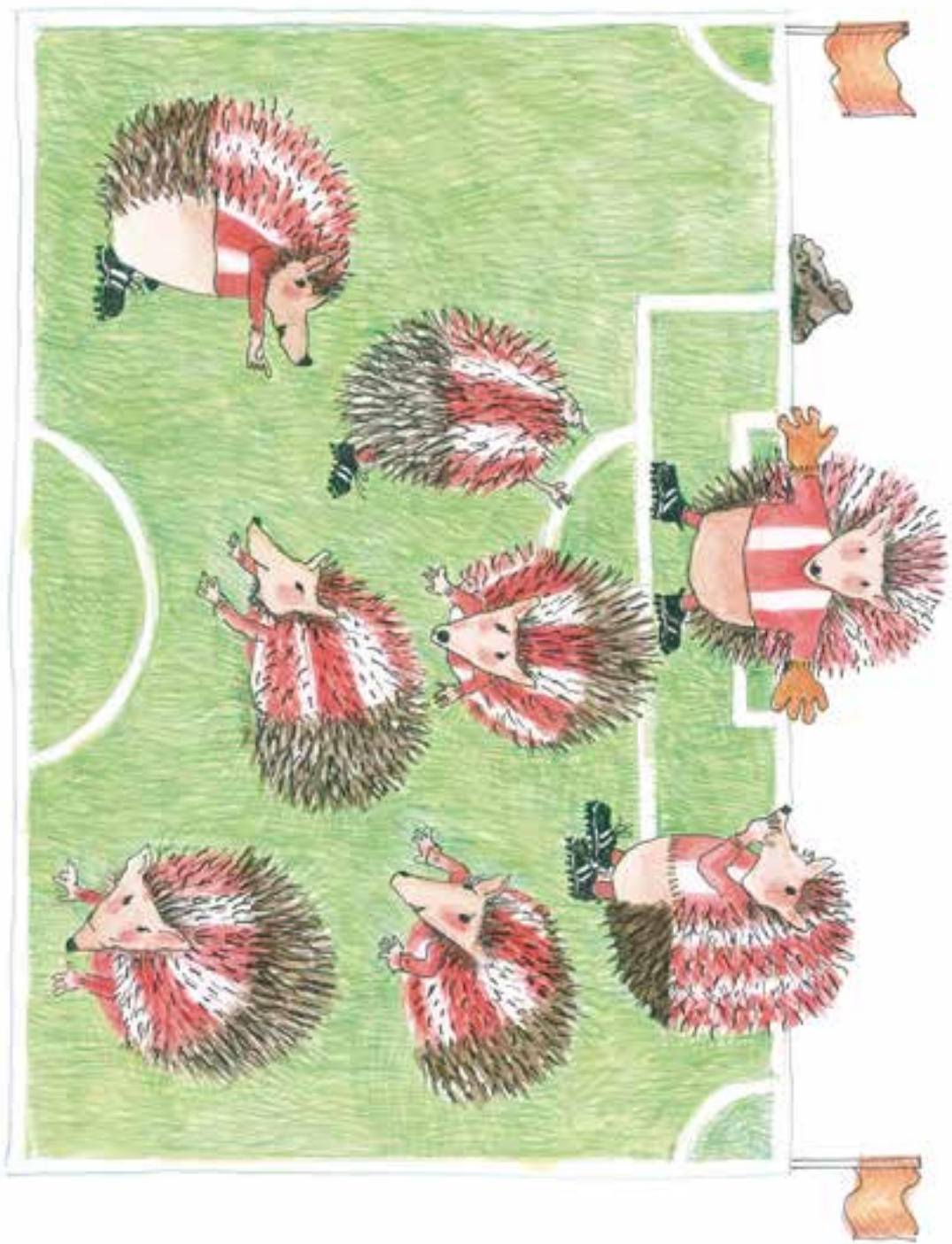
Elke steekbal... prikken wij erin...
Dat is nog maar 't begin, dat is nog maar 't begin...

Er waren heel veel toeschouwers uit bos en wei aanwezig. Op de boomtakken zaten de bosvogels toe te kijken. Langs de kant stonden de weidevogels en her en der de supporters uit de stad: mussen, spreeuwen, duiven, kerkuilen en wat rioolratten. Een paar vleermuizen uit de stad hingen ondersteboven aan een tak. Zij zouden de hele wedstrijd op zijn kop zien. Maar daar waren ze aan gewend.

Het zou beginnen. De Egels droegen rood witte shirts, de Grachtengordeldieren een dwarsgestreepte blauw-witte broek tot op de knie. Op hun pantsers stonden rugnummers van blauwe en witte nagellak, van één tot elf. De dikke doelman droeg het laagste nummer. Hij was het enige schubdier van het elftal.

Eerst was er nog een ritueel. Alle spelers van beide elftallen rolden zich op als een balletje. Dat was een kort, plechtig moment. Net alsof er iets héél bijzonders ging gebeuren. Even was alles stil en daarna barstte er een gejoel los. De spelers ontrolden zich en ieder ging naar zijn plek op het veld.

Scheidsrechter Dick Mol keek op zijn horloge en blies op zijn fluit: fuuuuut.... De gordeldieren mochten aftrappen en openden meteen de aanval. De bal ging van poot tot poot en de egels raakten meteen al bijna in de verdrinking. Die gordeldieren wilden wat laten zien zeker...

Opeens schoot een van de voorste spelers de bal naar een ander gordeldier, vlak voor het doel van de Egels. Die speler keek nog eens goed, kroop in elkaar, en liet de bal op zijn pantser stuiteren.... tussen de molshopen van het egeldoel. Een doelpunt voor de Grachtengordeldieren! Persoonlijk ingekaatst door nummer 6 van het team uit de stad. Hoi, hoi! Gracht-ten-gor-del, grach-ten-gor-del.... brulden de toeschouwers uit de grote stad. De Egels liepen een beetje verbaasd en geprikkeld rond. Eén-Nul achter, en dat in hun eigen wei! Dat was niet zo mooi.

Nu mochten de Egels de aftrap nemen. Want zij hadden een doelpunt tegen gekregen. Stekels, de spits, de midvoor, schoof de bal naar rechts en zette het op een lopen met zijn korte egelpootjes. Aan de rechterkant stond de bekende egelspeler Priem Prik, die de bal handig met zijn rechterachterpoot opving. Stekels was inmiddels al een heel eind naar voren gerend en wachtte op de voorzet van Priem.

Die schoot de bal inderdaad hoog over de gordeldieren heen, naar Stekels, die afstevende op Schubbert het schubdier, de keeper van de grachtengordel. Maar wat gebeurde er? Stekels wilde de bal doorkoppen achter de doellijn. Maar het ding landde bovenop zijn rug... Met zuchtende geluidjes bleef de voetbal hangen aan Stekels' scherpe, prikkelige kraag, en liep langzaam leeg. Wel tien naalden hadden de bal geraakt en lek geprikt.

Daar kon echt niet meer mee gespeeld worden. Die bal was rijp voor de vuilnisbak. De gordeldieren moesten er natuurlijk om lachen. Zij hadden geen stekels.

Maar zulke dingen gebeurden wel eens vaker. Scheidsrechter Mol liet een reservebal komen. Die liet hij op de grond vallen, tussen Stekels en gordeldier Berend Bast in. Het spel ging door. Berend Bast, nummer 4, was de aanval van de Egels nog niet vergeten. Er werd even om de bal gepingeld en iedereen hoorde Stekels' naalden krassen en schuren tegen het pantser van Berend Bast. Stekels kon zich makkelijker bewegen dan het gordeldier en nam een loopje, weer recht op het doel af.

Met zijn voorpoten tik-takte hij de bal van links naar rechts en nu en dan gebruikte hij zijn neus erbij. Zo scharrelde hij op Schubbert af, de bekende keeper van het stadsteam, een keiharde, maar trage doelverdediger.

'Huh,' dacht Schubbert, links – rechts – neus – links – rechts – neus. Het duizelde hem. Hij wilde de bal overal wel tegenhouden. Maar Stekels was hem te slim en te snel af. Met zijn spitse egelneus werkte hij de bal over de doellijn en Schubbert hief zijn poten radeloos omhoog....

Eén-Eén was het nu. De bos- en weidedieren juichten en sprongen. Maar de tegenstanders en hun vrienden uit de stad dachten er anders over. Ze floten en riepen naar scheidsrechter Dick Mol: ‘Hé, eikel, zie je niks? Er werd pootje gehaakt, een overtreding van de Egels.’

‘Niks gezien,’ zei de scheidsrechter, ‘jullie, jongens?’ vroeg hij aan zijn broer en zijn neef, de lijnrechters. ‘Nee, ook niks gezien’, zeiden die allebei. Zo werd de wedstrijd nog even doorgespeeld, al bleven een paar stadsdieren ‘boe’ roepen, ‘boe, eikel!’

De eerste helft was afgelopen. De scheidsrechter floot en iedereen ging van het veld af. In de rust dronken de Egels een glaasje bosbessenprik. Deze priklimonade was de sponsor van de Egels. De limonadefabriek hielp de club, door elk jaar vijftig nieuwe voetballen voor de vereniging te kopen. Die konden de Egels natuurlijk wel gebruiken. De ballen van de Grachtengordeldieren raakten niet zo gauw lek. Wel ging er zo nu en dan een bal door de ruit van een grachtenhuis. Ook zij hadden een sponsor, het Mexicaanse restaurant Armadillo, aan één van de stadsgrachten. Daar vierde de club elke overwinning. Maar of het deze dag ook zo zou aflopen?

De elftallen verhuisden na de rust naar de andere helft om de wedstrijd uit te spelen. Zou het een spannende tweede helft worden? Scheidsrechter Dick Mol floot. Stekels trapt af en Piet Priem kreeg de bal meteen toegespeeld. Helemaal aan de andere kant van het veld stond Rokus Rozendoorn, de snelle linksbuiten van de Egels, en nu was

hij het die de bal kreeg. Die knalde hij tussen een paar gordeldieren door, maar met een zweefduik ving keeper Schubbert de bal klemvast in zijn voorpoten. Iedereen applaudisseerde. Dat was een knappe redding. Schubbert keek rond waar op het veld zijn teamgenoten stonden. Zo begon dan weer de tegenaanval. Hij trapte de bal naar een gordeldier rechtsvoor, Van der Schilden, een ruwe speler, die graag een punt zou scoren. Van der Schilden scharrelde in zijn eigen tempo op de molshopen af, die het doel van de Egels vormden.

Egels' verdediger Scherpenzeel gleed op Van der Schilden af in een sliding. Maar hij botste gevoelig tegen de harde gordels van de aanvaller uit de stad, die onverstoorbaar doorliep met de bal, recht op Van Stekelenburg af, de doelegel. Ja, dat waren de egels even vergeten, dat gordeldieren bikkelhard zijn. Van Stekelenburg liep op Van der Schilden af, die juist met een handige beweging van zijn snuit de bal over Van Stekelenburg heen wipte. Die kon er net niet meer bij. De bal stuitte tussen de molshopen door en het fluitsignaal van scheidsrechter Mol klonk snerpnd door de lucht: Grachtengordeldieren stonden één punt vóór. Verslagenheid alom, bij de bosdieren.

Veel tijd was er niet meer over. Om gelijk te spelen moesten de Egels nu weer een doelpunt maken.

De Grachtengordeldieren hoefden weinig meer te doen. Zij stonden vóór. Als ze gewoon een beetje goed verdedigden was de Bosrandbeker voor hen. Dat zou 's avonds groot feest betekenen in restaurant Armadillo!

De gordeldieren dachten zo'n beetje dat ze de wedstrijd al gewonnen hadden. Of dat nou wel zo verstandig was? 'We hebben de beker' zongen de supporters uit de stad al, maar ondertussen werd er nog gevoetbald. De gordeldieren

deden er niet zo heel veel meer aan. Ze traptten de bal een beetje naar elkaar toe, zonder zich echt in te spannen. Met hun zware pantsers hadden ze tenslotte al twee punten gescoord. Met de Egels was het anders gesteld. Tijdens de winterstop hadden zij hun winterslaap gehouden en zij waren slank, uitgeslapen en heel goed wakker, ook al stonden ze achter. ‘Kom op jongens,’ riep Stekels, die niet alleen midvoor, maar ook nog eens aanvoerder was, ‘we laten ons toch niet inmaken?’

Van Stekelenburg ging een eind voor zijn doel staan en ook verdediger Scherpenzeel stond bijna op de helft van de gordeldieren. Een bal rolde zijn richting uit en zonder diep na te denken gaf Scherpenzeel er een harde trap tegen. Met een boog belandde de bal in het doelgebied op de andere helft van de wei, waar het nu krioelde van Egels en Grachtengordeldieren. Een paar egels sprongen op om de bal in het doel te koppen en keeper Schubbert wist niet waar hij kijken en graaien moest. Stekels kreeg de bal voor zijn gevreesde neus. Hij schoot, de bal raakte Schubbert van opzij en ketste af, tussen de molshopen: ‘Gelijk spel, twee-twee,’ juichten alle bosdieren en de Egels. De wedstrijd was nog niet verloren! ‘De strijd gaat door jongens,’ riep Stekels tegen zijn team, ‘vooruit, nog een paar minuten.’

Door hun zware pantsers waren Schubbert en zijn veldspelers langzamerhand een beetje moe geworden. Ze mochten nu weer aftrappen, maar als de wedstrijd in een gelijk spel zou eindigen, dan kregen ze nog een pauze en een verlenging. In die pauze konden ze lekker even bijkomen met een kopje grachtenthee om nieuwe kracht op te doen. Zou het zover komen? Plotseling kwamen Scherpenzeel en Stekels op het Grachtengordeldoel af met een één-tweetje. Ze tikten de bal steeds naar elkaar en de gordeldieren werden één voor één gepasseerd. Bijna hadden zij het doel bereikt of Buster, één van de verdedigers van Gordeldieren, kwam zo snel hij kon van opzij aangerend, stak zijn poot naar voren en vloog op Scherpenzeel af. Die struikelde en rolde zelf als een balletje op het doel af. Maar één van de grensrechters had deze overtreding gezien. Dit mocht niet. Dit was tegen de spelregels, en zo vlak voor het doel! Hij hield zijn vlag omhoog en liep op scheidsrechter Dick Mol af. Ze fluisterden wat naar elkaar. Scheidsrechter Mol pakte de bal en legde die neer op de stip voor het doel. Het werd een strafschoot voor de Egels. Het was bovendien al de laatste minuut van de wedstrijd. Dit kon een beslissend moment zijn. Keeper Schubbert ging tussen zijn molshopen staan en de Egels overlegden. Wie mocht de strafschoot nemen, zo recht op het doel van Grachtengordeldieren? Punter zou het doen, de nummer 5 van de Egels.

Hij liet zich niet zomaar gek maken. Hij bleef koel. Iedereen moest weg uit het doelgebied. Alleen keeper Schubbert stond tussen de molshopen, en achter de bal stelde Egel nummer 5 zich op, Punter uit het eikenbos, de koelbloedige, moedige Punter. Het hele bos hoopte op Punters schietkunst. En alle stadsdieren schreeuwden naar keeper Schubbert: ‘Zet hem op Schub... hou ’m er uit!’ en ‘Doe je best Schubbert.’ Schubbert danste een stap naar links en weer naar rechts en wreef in zijn voorpoten. Hij boog zich een beetje naar voren. Scheidsrechter Mol floot en Punter zette zich in beweging.

Bij de bal aangekomen mikte hij rechts naast keeper Schubbert... en schoot. De geroutineerde Schubbert, die een uitstekende keeper was, dook de goede kant op, raakte de bal nog aan met de nagels van zijn voorpoten, maar kreeg de bal niet vast in zijn klauwen. Onder luid gejuich van alle Egels en de andere bosdieren schoot de bal door over de doellijn, en zo werd het Drie-Twee voor de Egels tegen de Grachtengordeldieren. ‘Het is mooi geweest,’ zei scheidsrechter Mol, ‘sportieve wedstrijd, alleen wat krassen op pantsers en een leuke bal, vijf doelpunten in een bekerwedstrijd, niemand van ’t veld gestuurd, dat is toch prachtig.’

Terwijl er luid gejuicht werd, floot de scheidsrechter de wedstrijd af. De Egels hadden de felbegeerde Bosrandcup met eikenloof gewonnen. De spelers gaven elkaar een poot en de nummers 3 ruilden zelfs hun Gordeldierenbroek en Egelshirt met elkaar. De voorzitter van de Dierensportbond D.S.B. liep het veld op met de glimmende Bosrandbeker, die hij met een groot gebaar overhandigde aan aanvoerder Stekels. Met kauwgom in de mond zei hij: ‘Hartelijk gefeliciteerd, welverdiend dit succes, tegen zulke geduchte tegenstanders.’ De spelers van Grachtengordeldieren kregen allemaal een vlaggetje met een eikenblad erop. Ze keken wel een beetje beteuterd. Zij waren toch sterker?

‘Ze hebben geluk gehad’, zei Schubbert. ‘Als ik die strafschop had gehouden, dan had je nog eens wat gezien, dan hadden we ...’

Maar de rest was niet meer te horen. De Egels tilden hun aanvoerder Stekels en trainer Boomhakker boven hun schouders, met de beker die ze zojuist hadden gewonnen. Het elftal en hun aanhang zong luidkeels:

Elke steekbal... prikken wij erin

Dat is nog maar ’t begin, dat is nog maar ’t begin...

Pas na zonsondergang keerde de rust in het gebied terug. Zonder veel woorden waren de Grachtengordeldieren weer naar de stad vertrokken. Alle Egels sliepen die nacht goed en heel diep, zoals in hun winterslaap...’

Opa wilde nog verder vertellen over de droom van aanvoerder Stekels, over Van Stekelenburg, Punter en Dick Mol, over Schubbert en Restaurant Armadillo, dat een rustige avond beleefde. Maar Walt en Jean waren al vertrokken naar hun eigen dromenland.

Luistersprookjes:

Willem Frederik Bon – Eriks Wonderbaarlijke Reis
(historische opname o.l.v. de componist)

Verteller: Luc Lutz

Het Brabants Orkest o.l.v. W.F. Bon

2 CD's - Universal 4762680

Igor Stravinsky – Le rossignol (De Nachtegaal), naar H.C.
Andersen, diverse opnamen; zie: YouTube

Theo Loevendie – De Nachtegaal (naar H.C. Andersen)

Versie: Kees van Kooten – De Dag- en Nachtegaal

Verteller: Kees van Kooten

Noord-Nederlands Orkest o.l.v. Hans Leenders

CD + DVD: Zoemreeks, De Bezige Bij

ISBN 9789023436980

Deze uitgave kwam tot stand met medewerking van de auteur en
illustrator, Advocatenkantoor Van Houten & Partners, Dordrecht,
Drukkerij Cocu, Aalsmeer en Moskwood Media, Haarlem. Een deel
van de opbrengst komt ten goede aan het Koningin Wilhelmina Fonds
(KWF) en de Stichting Kinderen Kankervrij (KiKa).